Oostende – Watertoren

Archeologienota met beperkte samenstelling

2018D268

Programma van Maatregelen

Pieter Laloo

Ghent Archaeological Team bvba
Dorpsstraat 73
8450 Bredene

Project:
Oostende Watertoren Mercatorlaan

Opdrachtgever:
Stad Oostende
Vindictivelaan 1
8400 Oostende
BTW BE0207.436.775

Uitvoerder:
GHENT ARCHAEOLOGICAL TEAM bvba (GATE)
Pieter LALOO

© 2018 - GHENT ARCHAOLOGICAL TEAM bvba
Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd of aangepast worden, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt worden onder enige vorm of wijze ook, elektronisch, mechanisch, door fotokopie, zonder toestemming van Ghent Archaeological Team bvba

Inhoudstafel

Colofon..... i

Inhoudstafel ii

Inleiding iii

Programma van maatregelen 1

1. Gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen 1

1.1 Volledigheid van het uitgevoerde onderzoek 1

1.2 Aanwezigheid en waardering van een archeologische site 1

1.3 Impactbepaling 1

1.4 Maatregelen 1

Inleiding

De Stad Oostende plant de herbestemming van de Oude Watertoren, een beschermd bouwkundig monument. Hiervoor zijn werken nodig aan de funderingen en dient er een bouwput rond de toren te worden gegraven.

Aangezien de werken plaats vinden binnen de vastgestelde archeologische zone 'Historische stadskern van Oostende' en de perceelsoppervlakte ca. 4700 m² bedraagt (dus > dan 300 m²) en de bodemingrepen ca. 360 m² groot zijn (dus > dan 100m²) is de opmaak en bekrachtiging van een archeologienota noodzakelijk.

Deze werken vinden echter plaats in reeds geroerde grond waardoor er geopteerd wordt om een archeologienota met beperkte samenstelling op te maken.

GATE werd door de stad Oostende aangesteld om deze archeologienota op te maken.

Programma van maatregelen

1. Gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen

1.1 Volledigheid van het uitgevoerde onderzoek

Op basis van het gevoerde bureauonderzoek werd voldoende informatie ingewonnen omtrent het archeologisch potentieel van het projectgebied en de impact van de geplande werkzaamheden hierop. Het bureauonderzoek leverde in functie van deze archeologienota voldoende gegevens op om een gefundeerd advies te formuleren.

1.2 Aanwezigheid en waardering van een archeologische site

Op basis van het gevoerde bureauonderzoek waarbij historisch-cartografische, landschappelijke bronnen werden geraadpleegd komt duidelijk naar voor dat het plangebied zich bevindt ter hoogte van de 19de-eeuwse stadsomwallingen van Oostende.

De stadsomwallingen werden eind 19de eeuw reeds opgeheven en afgebroken in functie van verdere stadsontwikkelingen.

Verder vinden de werken ook plaats binnen reeds eerder geroerde grond.

1.3 Impactbepaling

De Stad Oostende plant een herbestemming van de Oude Watertoren als klimtoren. Hiervoor zijn werken nodig aan het pleisterwerk van de bakstenen fundering van de toren. Om deze werken te kunnen realiseren, dient een bouwput gegraven te worden aan de voet van de toren. Deze uitgraving is ringvormig en ca. 6 m breed in bovenvlak. Omwille van de stabiliteit wordt onder een talud van 45° gewerkt. Deze helling neemt 3 m van de uitgraving in. Onderaan blijft dan een werkput van 1,6 m breed over.

Aan de fundering in metselwerk wordt niet geraakt, enkel de waterdichte bepleistering van dit metselwerk wordt vernieuwd. Na de werken wordt de bouwput opnieuw gedicht en wordt het talud rondom de watertoren met 0,5 m verhoogd zodat de fundering aan het maaiveld niet meer zichtbaar is.

De aan te leggen bouwput is ca. 360m² groot en wordt uitgegraven in de originele open bouwput die in 1900 getrapt werd aangelegd met taluds tot ca. 4 m diep in functie van de realisatie de fundering in metselwerk. De werken vinden dus plaats in geroerde grond.

1.4 Maatregelen

De kans dat er restanten van wallen, verdedigingsgrachten en muren aangetroffen worden bij de werkzaamheden is klein tot zeer klein aangezien deze eind 19de eeuw werden afgebroken en er op de locatie van de geplande bouwput in 1900 reeds een ca. 4 m diepe open bouwput in taluds werd aangelegd.

De grond werd hier dus zowel begin 19de eeuw geroerd voor de aanleg van de vestingswerken, daarna werden deze vestingsmuren terug afgebroken en de grachten gedempt eind 19de eeuw waarna tot slot in 1900 een diepe bouwput werd gegraven ter hoogte van het projectgebied.

Bijgevolg is er ons inziens met zekerheid weinig tot geen nuttige archeologische kenniswinst te genereren bij eventueel verder archeologisch onderzoek in kader van de geplande werken. Er wordt dan ook een vrijgave geadviseerd.